

Volby v Polsku: Vládnoucí strana PiS má v Sejmu většinu, v Senátu o ni přišla

- CZ24 News | 14. října 2019

POLSKO: Polská vládnoucí strana Právo a spravedlnost (PiS) získala v nedělních parlamentních volbách 43,8 procenta hlasů. Vyplývá to z dílčích výsledků, které zveřejnila státní volební komise po sečtení hlasů v 99,5 procenta volebních obvodů. Národně-konzervativní formace tak zvítězila nad liberální Občanskou koalicí, kterou podpořilo 27,2 procenta voličů. Z výsledků vyplývá, že PiS bude v Polsku moci samostatně vládnout další čtyři roky. Strana nicméně ztratila většinu v horní komoře parlamentu, Senátu.

Do Sejmu, dolní komory parlamentu, se po čtyřech letech vrací Svaz demokratické levice (SLD), který o hlasy voličů bojoval v rámci uskupení Levice. Ta získala 12,5 procenta hlasů. V Sejmu dále zasednou poslanci spojení rolnické Polské lidové strany (PSL) s protisystémovým hnutím Kukiz '15, které podpořilo 8,6 procenta voličů, a pravicová euroskeptická Konfederace se ziskem 6,8 procenta hlasů.

„Vypadá to, že budeme moci pokračovat v samostatné vládě, to byl náš hlavní cíl, abychom mohli v klidu a bez potřeby utváření divných koalic dále měnit zemi,“ řekl Piotr Müller, mluvčí vlády premiéra Mateusze Morawieckého. Dodal, že v tomto a příštím týdnu se bude rozhodovat o obsazení jednotlivých ministerských postů.

PiS by podle serveru Onet.pl měla v Sejmu získat 239 ze 460 poslaneckých křesel, Občanská koalice 131, Levice 46, PSL/Kukiz 30, Konfederace 13 – a jednoho poslance získá německá menšina.

Stejně dobře si ale Právo a spravedlnost nevedla ve volbách do Senátu. Média na základě výsledků po sečtení 99,5 procenta hlasů už zveřejnila jmenný seznam členů nového horní komory. PiS podle něj obsadí jen 48 ze 100 křesel. Počítat může ještě s hlasem jedné nezávislé kandidátky, kterou vládnoucí strana podporovala. Opozice naproti tomu má už nyní jistých 50 mandátů. Zbývá dopočítat hlasy v jediném volebním obvodu, kde prozatím vede kandidát opoziční Občanské koalice.

Senát může doplňovat zákony přijaté Sejmem, může protahovat jejich přijetí a blokovat změny ústavy.

Agentura AP napsala, že podle hodnocení Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) polské parlamentní volby byly dobře zorganizované. Nicméně byly poznamenány „zjevným straněním medií a netolerantní rétorikou“ politiků.

Ve Varšavě nejvíce hlasů získala uchazečka Občanské koalice (KO) o premiérský post Malgorzata Kidawová-Bloňská, která vedla kandidátní listinu své strany v hlavním městě. Nechala za sebou šéfa PiS Jaroslawa Kaczyńskiego, který platí za nejmocnějšího politika v Polsku. Naopak šéf KO Grzegorz Schetyna ve Vratislavi získal mnohem méně hlasů než tamní kandidátka PiS.

Voliči „odpustili hříchy“ bývalému předsedovi Sejmu za PiS Markovi Kuchcińskému, který z funkce před několika týdny odstoupil kvůli využívání vládních letadel k soukromým účelům. Ve svém volebním obvodu v Podkarpatském vojvodství na jihovýchodě Polska ale navzdory aféře získal nejvyšší počet hlasů.

Vláda PiS během uplynulých čtyř let, kdy se ekonomice dařilo, zavedla štědré sociální programy,

jako jsou třinácté důchody pro seniory nebo přídavky ve výši 500 zlotých na dítě, zvýšila minimální mzdu nebo snížila věk odchodu do důchodu. Kvůli některým svým krokům, třeba kvůli reformě justice nebo rozsáhlému kácení v chráněném Bělověžském pralese, se dostala do konfliktu s Evropskou unií. Současná vláda ve Varšavě podle oponentů ohrožuje principy právního státu a demokracie. Ovládla klíčové instituce v zemi, včetně veřejnoprávních médií. Dnes se na internetu objevila fotografie z nedělního večera z volebního štábu PiS, na které jsou čelní představitelé vládnoucího uskupení včetně šéfa Kaczyńského a generální ředitel Polské televize Jacek Kurski.

Za vlády PiS se zhoršily vztahy s Německem, po němž Varšava žádá odškodnění za škody napáchané nacisty za druhé světové války, i s Izraelem. Současná vládní garnitura má dobré vztahy s prezidentem USA Donaldem Trumpem, který před několika dny zrušil víza pro cesty Poláků do Spojených států. USA se chystají rovněž posílit svoji vojenskou přítomnost v největší střeoevropské zemi. S Českem polskou vládu v posledních letech spojuje zejména odpor proti přijímání migrantů z muslimských zemí nebo proti zpřísňování závazků v boji s klimatickými změnami.